

[illegible]

והואיל ומילתא דלא שכיח היא כלל לא חס למיתנייה ועוד יש לפרש דמיון דלא שכיח הוא כלל שרי להטמין בהן דבמילתא דלא שכיח לא גזרי צהר דבין וכן מנהג שטו שאנו נהגין בהטמין בפתנים שהאש יוצא מהן שקורין קלי"ש אצל מ"מ קשיא מה שהקשה בקונטר' דככל מקום הוי שימור לשון חלודה כמו באלו מציאות (שם דף קכ.) דשמיך טפי וצ"ל הבונה דמיון דמיון דמחסידי אפי' מוסידי הכי ודפריה דהיינו

יֵאֵת הַזֶּבֶל וְאֵת הַמֶּלֶחַ וְאֵת (ו) הַסֻּלְעִים וְכוּ׃
 תֵּנֶן הֵם (ז) בְּמָה שׁוֹמְנִין וּבְמָה אֵין שׁוֹמְנִין
 אֵין שׁוֹמְנִין לֹא בִגְפָתָא וְלֹא בִזְבֹּל לֹא בְּמֶלֶח
 וְלֹא בְּסִיד וְלֹא בְּחֹל בֵּין לַחֲוִין בֵּין יִבְשִׁין
 וְשָׂמָי שְׁנָא הָכָא דְקִתְנִי סֻלְעִים וְלֹא קִתְנִי
 חֹל וְשָׂמָי שְׁנָא הֵם דְקִתְנִי חֹל וְלֹא קִתְנִי
 סֻלְעִים אִמֵּר רַב יוֹסֵף לִפִּי שְׂאִין דְרַכְנִין שֶׁל
 בְּנֵי אָדָם לְהַטְמִין בְּסֻלְעִים אִמֵּר לִיה אֲבִי
 וְכוּי דְרַכְנִין שֶׁל בְּנֵי אָדָם לְהַטְמִין בְּגִזִּין צִמֵּר
 וְלִשְׁנוֹת שֶׁל אֲרָגְמָן דִּתְנִיא (ח) שׁוֹמְנִין בְּגִזִּין
 צִמֵּר וּבְצִיפִי צִמֵּר וּבְלִשְׁנוֹת שֶׁל אֲרָגְמָן
 וּבְמִשְׁכֹּחַ וְאֵין מִשְׁלָלִין אוֹתָן (י) אֵלֹא אִמֵּר אֲבִי
 יִגִּיד עֲלֵיו רִיעֻן תִּנָּא הָכָא סֻלְעִים וְהִ״ה לְחֹל
 תִּנָּא הֵם חֹל וְהוּא הָדִין לְסֻלְעִים א״ל רַבָּא
 אֵי יִגִּיד עֲלֵיו רִיעֻן לִיתְנִיגְהוּ לְכוֹלְהוּ בְּחֵדָא
 וְלִיתְנִי חֵדָא מִנִּיהוּ בְּאִידֵךְ (יא) וְהִ״ה לְאִידֵךְ
 אֵלֹא אִמֵּר רַבָּא הֵם הֵינּוּ טַעְמָא דְלֹא
 קִתְנִי סֻלְעִים מְשׁוּם דְּמִשְׁתַּכִּי לֹה לְקִדְרָה
 הָכָא הֵינּוּ טַעְמָא דְלֹא קִתְנִי חֹל מְשׁוּם
 דְּמִתְמַיְמִי חַיִּים וּמִקְרִירִי קְרִיר וְהָא תְנִי רַבִּי
 אוֹשְׁעִיא חֹל הֵם בְּמִתּוּנָא תִנָּא רִידֵן נָמִי
 לִיתְנִי וְלִקְמִיָּה בְּמִתּוּנָא הָא תִנָּא לִיה אִמֵּת
 הַמִּים אִטּוּ מִי לֹא קִתְנִי אִמֵּת הַמִּים וְקִתְנִי

דמחממי חיים. והא דאמר צפ' כירה (שבת דף לח) ושם ד"ה ולא) בינה אין טומנין אותה לא בחול ולא באצק דרכים התם בחול שהוחם (ע) מחמת השמש דומיא

סומך לגדר מבוא וזה מבוא וא"ת
ההדין נמי לא ואומר ר"י דמיי
הקרקע ומכל מקום אסור לזרוע על
נקט גפן אפי' שאר אילן נמי אסור
הזרע בתוך האילן שהוא קשה אבל
משנה:

מחרישה (ג) דמזרעים לא מפקינן מחרישה ביד משהו

(א) בלמים פ"ו מ"א, (ב) ופי' רבינו מנחם וינקין כח הקרקע מחולקת שדרה נשיקרי הבמים. ערוך ערך חלד ח"א, (ג) רש"ל (חוספתא פ"א), (ד) אכלות פ"ו מ"ב ע"ש, (ו) גירא שאלה, (ז) ומתעשרת, (ח) גירא ופי' רש"ל, (ט) גירא דלי"ג חל, דהכא בחלון ופתח שבזוסן קיימי. חוזה המלך טומאת חוזה חות מג,

תורה אור השלם
1 הגני מביא אליך רעה
ובערתי אחריך והברתי
לאתאב משתק בקיר
ועצור ועזוב בישראל:
מלכים א כא כא

(א) נבי' התם נשופכין ח"ט
לא יטיל אדם: (ב) שם לא
מינעיל ענה דכיון דחזי
ליה: (ג) שם במחנותא:
(ד) רש"י ד"ה שמחלידין וכו'
ומחמוטט הקרקע שתחת

(ו) ד"ה אינו ממעט וכו' אין
רקיק זה ממעט שיעורו
וכו' לא מבטל ליה להחם:
(ז) ד"ה דלית וכו' והם היו:
(ח) תוס' ד"ה אמר וכו'
לקמן אורעם: (ט) ד"ה

(י) בא"ר ושאלנו עשו לא
לאורה: (כ) ד"ה מחי וכו'
חדל דלאו קמיה מעליה
היא לפי: (ל) ד"ה ותיפוק
ליה פירוש אפי': (מ) ד"ה
שעלש וכו' נהדי הנך
שחטנו וכו' וימים שחיה

לעזי רש"י
פרובני"ר [פרוביני"ר].
להכריך גפן.

רבינו גרשום (המשך)
משה"ה אין ממעט: אבל
רקיק דממאס שמלוכלך
מכאן ומכאן ודק הוא
אינו יכול לקלופיה אימא
מבטיל ליה ולמעט קמ"ל

ליה דבר המקבל טומאה משום דנלוש מעיקרא במים והוי מוכשר מחמת מים וכל דבר המקבל טומאה אינו חוצץ בפני הטומאה לסתום בו חלון

ואמאי איצטריך לאשמועין
דאינו ממעט. במי פירות ומי
פירות אין מכשירין: לעמוד
בפני עצמן בחלון. דרוצצת
משום דחבית וקופה שהן
כלי ומקבלין טומאה אינו
היינו כלי דאמרינן דהיינו

מבטל ליה וחוצץ וקשיא
לשמואל דאמר לעיל דכל
מדי דחזיא ליה לא מבטל
ליה ואינו חוצץ ומשני
משום הכי חוצץ דודאי
בטוליה בטליה ולא חזי ליה
דחבנא מרינא הוה ובהא חזי

מבטל ליה ומשני דאית ביה
קוצים ולא חזי לטינא משום
שגובלין הטיט ברגלים ואי
הוי ביה קוצי היו נכנסין
ברגליהן ומש"ה לא חזיא:
היסק גדול לא שכית. לא
מיכעי ליה: בשתריפו.

2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020

ה'יא גופה תיחזק. ותימה היכי תיחזק הא לא מצטל ליה תסס ומיכר ר"י ציר מרדכי דקיון סמריפו הגורגותו *גס החצית מתקלקל ומצטלו אצל קשה לר"י דצפ"ב דשנת (דף קט) ושס) דאמר שפקקו את המאזר בצטיס יי פקקו מאי הוי אלא לא מצטל ליה ואינו חוצץ וליכא למימר דצטילו הטפיס

דל"כ היה בונה בשבת ונראה לר"י
ולר"י דכלי חרס לא בעי ביטול אלא
שפיר חוץ אע"ג דלא מבטל ליה
והא דקמיני לקמן דכלי חרס ממעט
בחלון שפירך לא בעי חזי ליה
התם מיירי במתעמ חלון מכשיעור
אבל אינו קוּתם כל החלון להכי בעי
ביטול אבל היכא דקוּתם כל החלון
כי ההא דקמיני חוץ למשמע דקוּתם
לגמרי וכן ההוא דפקקו את המאזר
התם ודאי [לא] בעי ביטול כלי חרס
ועוד אמר הר"ר שמואל דכלי עץ שם
שאין מקבל טומאה כגון העשוי
לנחת לא בעי ביטול דכפ"צ דמגילה
(דף יו:) גבי ההוא כי נכשמה
דיהודאי דהוא פתיחה ההוא
אינדרונא דהוא בה מימנא ובעו
הכי נלליי בה (ו) עד דאמר להו דלו
מיבוא וואחזיה אבבא ואי נרץ
ביטול מאי מהני האי מיבא דמסתמא
לא ביטולא שם ועוד שלא היו יכולים
לכטלה שהיה ספר תורה מונח בה
ואסור לשנותה⁽¹⁾ בדבר אחר דמעלין
בקודש. וכן מורידים: **בבבב** שם
מתבאר. והא דקמיני לחזית גופא
תבין טומאה לבית אחר דע"י אהל
נעשית המסתח כחלל להיות אבי אבות
הטומאה דמכאן במסתח אהלות
והו' כחלל נמי לטמא אחרים אפלה
דכוליה קרא דוכל אשר יגע על פי
השעה כחלל חרב וגו' דריש לה גמיר
פרק כ"ג (דף נד. נה.) לענין אהל
ונראה לרבינו תם דהכא מיירי כגון
שהרגירות בולטות חוץ לפי חזית
כל סביבותיו ומכאן אותו לגמרי
שאין נראה כלל ודיק ר"ת מדנקט
גבורות ולא נקט פירות לפי שהם
מדבוקות יחד אע"פ שיזולתם חוץ

בשאלן חצית יואלח חוץ לקובל להשטח
אין ון פומח טפח: **שער** **סא** **יהו**.
והירקוח המחוברין לקרקע חוץ מן
וא"כ הימ קמי דעשין שעלו מאללין
הס או שעליהס או להציא טומאה מפני
ה ר"י דהכא ככולה שמעתי לא בעינן
ח (ה"ו) חצית שניקבה וטומאה שמרס
ח מירוח אלל הכא לא צני אמד פחלי:
שין אוחו לא דופן לקובל ואל לחי למצי
יעבטלו: **ועובר** בוכבים שישב בחלון
ג' ממוך הקהל * לא עווד כוכבים שאלן
מקבלי טומאה חולצין מפני הטומאה
ומסקי שכבס זרע דחלוקה טומאה מה
והטומאה בין ישראל לגביר לאו פירכא
גופה איכא חילוק אלל בשכר גופיה אין
מיעשוטא (שם פ. נה. ה.) דעווד כוכבים
מונה אינו מקבל טומאה כשהוא חי דלא
יכלה חלש טומאה דלא חשב עולא
ח שלח חלש עליו למשקל חלש מקבל טומאה
ממקיימין (ט) ונימסקין במיסי) דליכא
דמנחי בחספס והכך נמי לימתי דממעין
*ע"ז דלמר בפ"ק דטובע (דף טו. ושם)
ח טומאה חיוץ בין חלש חלוקה ליה חלש ח"מ

ב'ו'. וא"ת כולה בהמה שקיל ושדי לכלבים
גופה דאי חזיא לטיולי שקיל לה לטיולי
שינא השנת ואמר דשם תהא קבורתו:
דלית

לן מקרה בפ"ב דמיר (דף סא:) (והס' דכתבי זאזס אשר יטמא
 לגלגל דבריהם (שנה דף פג. נדה דף גה.) כיון דמדלאורייתא לא
 נזיר חומר בשרך מבשכנסת וזע שהשך אין לו חלוקת טומאה
 שאף אין לו עכבר דים ועכבר דישבש שמעט דער אין חלוקת
 שרץ אין לו חלוקת טומאה דומיא דבשרא דזע דבשכנסת וזע
 היילקן שרץ למינקט עכבר דים ועכבר דישבש והא דלאיטריד
 לאו טומאת מגע היא ומטומאה זו לא אשכחן דלימטעו וכן
 אין מלה מקבל טומאה אבל השגל מיירי שלא חיפש עליו ל
 מיוכה במסכת נדה (דף ת. ו) ע"ש ועצ"ל ואולי צ"ל אבל השגל מ
 גזל ניוון: **ברלן** **מפעצין** בחזון. וטעמא ממיירי
 נה דלא מלה נמי קשה לכותל וקמתי ממעט מוסרי בגווא
 ואל דלא קשו לכותל לא ממעטי: **חזי** **קריעה** **דבשושא**.
 משמש על שלש לא חזי לא לעניים ולא לעשירים ודאי לא מק
 י שמתקף לקריעה לנפוש: **כיון** **דאיבא** **עצר** **בעלי** **חיים**
 ההם לטוילי היה ויחא דנקט אבר ובשר ולא נקט בהמה
 אמרי דרמי א"ה בשבת. ואיירי בגוסס שימות קודם

ומניקתו מפני הסכנה.
מפני שחלג הרצה בדדיה
ומביאה ליד חולי (שבת קקה).
א: סכנת שניהם הן והאם
שלא ירצה חלג הדדין ומלאם
וממות (יבמות 9).

י"ח אב ג'ר ה'תש"ח
 פט"ו מהלכות טומאת
 מת הלכה ב:
 י"ט כ' חיי"ט פ"א מהל' מילה
 הל' י"ט וי' ע"ה כ"ח
 ופכ"ה מהל' שבת הל' ו'
 טו"ש"ע א"ח ס' של סעף ח
 ועו"ש"ע י"ד ס' רטו סעף
 יא נבגה:
 ב ל ג ג פט"ו
 מהלכות טומאת מת
 הלכה ב:

רבינו גרשום

היא גופה תיחור. כל
השטאן. דאז קייל כל
חוס וואס מוטט מנדי;
איבער אימא דפומא
לכר (ומשה) אפי' אז
רוצצא: בחיבת של מכה.
דמטאמא מגבה: או שעל
שדורל: ומשלוטת וואס
בוים ע' ג' ראל
מקבילי טומא. דאזער
והשער הוורדלויג בריכה
ובחבה דאז ערין בריכה
הגדהה וקן בחלוק וכל
היו מפרש שקל להם
ממענין חלוק שמוס' ראל
היו רב חושב ובחל
היו אכל השל וכל
אז ממענין דים' ראל
עשבים וקן לכרמה ואמא
ממענין אז ראל מבטיל
הם. באפחות. כלומס ס'
המות: דכרמה ראל חזי
לכרמה קשי' מבטיל ראל
כיון קשי' כולחש שקל
היו ראל מבטיל ואל ואמא
ממענין חלוק ראל
משה' ממעט ראל איכפת
היו מלקיחא איתור כולחש
דחורבה ראל חזי חלש
היו חרש שטורמא בריכה:
בכאן חזי ראל ספחיס.
חזי חלול ראל מוק
לכולחש כולחש ראל
מענין כולחש ליכא מבטיל
ריבלא שקל ראל משה'
ממענין: ומשלוטת. וואס
ממעט אז ראל לקרעה
לברשא לחקרי ומשי
בספיתא: רעב וואס חזי
ראל חזי: לאונא. ראל
כלומס קנקן מן המוק
ומשי ברשק ראל חזי
לאונא אז רכל מוקמקט
לה ברשק אז חזי שאין
בהם ע' ג' משה'
אל מקבילי טומא שאין
בהן ר' ד' מיכע'
היו רכל רענל של שק'
רעבה קען של חזי
שומדלחל ראל הארסן חזי
השק: בקלינא. עוף הוא
שכח שמוס' ראל חזי רכל
קען מבטיל ואל ומקשא אז
חזי לוינאק לשחק בו ראל
מבטיל ראל ואמא ממעט
ומשי במסרס ראל חזי
לינוקא ראל קייל דקלינא
ואמא ראל
מקבטיל ראל חזויא לוינאק
ומשי קען קלינא רכחש
חזי בירח ומסרס: וערב:
רכוכים שמוס' בחלוק. חזי
נמי ישראל אל משה' נקט
ערב כרכובים ר' אל שר
היו רעברוי כרכובים נמי
מכריו מן המעווע מים
הסכנה של מית קרם
שמוס' במרירא. שאין
ראל לאמאל: דאז כל
קצי: בשמחקו בו העור
ככל הקוקים בידים חזוי
מבטיל ראל חזי
קען מלה כולחש כרתי
מקשי: אכא ממעט אז
שקל ראל ליקח חלול
ומשי דמיחא ההוא מל
בחסא ראל שקל לכולחש
ומקלין חסא נקט חזוי
מלה מלה אכא ראל חזי:

(א) ונראה דל"ל עובד מוכנים
לרבותא דאפילו עובד מוכנים
לא שרי ליה דעובדי מוכנים
גמי וכו'.